

РЕШЕНИЕ

№ 33033

гр. София, 09.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 53 състав, в
публично заседание на 09.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Полина Величкова

при участието на секретаря Снежана Тодорова, като разгледа дело номер **7510** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 126 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 68л от Закона за защита на потребителите /ЗЗП/.

Образувано е по жалба от „Виваком България“ ЕАД срещу Заповед № 67/ 24. 01. 2024 г. на Председателя на Комисията за защита на потребителите /КЗП/, с която на дружеството на основание чл. 68л, ал. 1 във вр. с чл. 68в във вр. с чл. 68г, ал. 1 от Закона за защита на потребителите е забранено при упражняване на своята дейност за използва нелоялна търговска практика по смисъла на чл. 68г, ал. 1 от Закона за защита на потребителите, а именно: да ограничава достъпа до услуги по договори, по които не е допуснато от страна потребителите надхвърляне на финансовата граница на потребителите.

В жалбата се сочат подробни аргументи за незаконосъобразност на оспорената заповед, поради което се иска нейната отмяна. В съдебното заседание оспорващото дружество не изпраща процесуален представител.

Ответната страна – Председателят на КЗП се представлява от юрк. А., която оспорва основателността на жалбата и моли за нейното отхвърляне.

Административен съд - София град, след като се запозна с доказателствата по делото и становищата на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

В Комисията за защита на потребителите е постъпила жалба срещу „Виваком България“ ЕАД, която е заведена в централния деловоден регистър на институцията под вх. № Ц-03-4100/18. 04.

2023 г. В нея се излага твърдение от потребител, че операторът неправомерно е преустановил достъпа до услуга с номер [ЕГН] поради достигната максимална граница на потребление на мобилни услуги с номер [ЕГН], ползвани по друг договор. Според потребителя ограничаването на правата на ползвателя на услугите по конкретен договор с аргумент, че е достигната максималната финансова граница по друг договор, представлява нелоялна търговска практика. Предвид това е образувано производство, в хода на което с писма с изх. № Ц-03-4100/25. 07. 2023 г. и изх. № Ц-03-4100/ 11. 10. 2023 г. е указано на „Виваком България“ ЕАД да представи в КЗП писмени сведения и документи, относими към жалбата. В изпълнение на разпорежданията дружеството е представило следните документи:

1. Копие от екземпляра на сключено между потребителя и „Виваком България“ ЕАД Допълнително споразумение към Договор за електронни съобщителни услуги с вх. №20220601105906-54177543, уреждащо доставянето на мобилна услуга с номер[ЕИК] при условията на тарифен план Smart M+ ;
2. Копие от екземпляра на сключено между потребителя и „Виваком България“ ЕАД Допълнително споразумение към Договор за електронни съобщителни услуги с вх. №20220601105257-54177438, уреждащо доставянето на мобилна услуга с номер[ЕИК] при условията на тарифен план Smart M+;
3. Копие от издадената на името на потребителя фактура №[ЕГН]/22. 03. 2023 г., в която е начислена сума, надхвърляща финансовата граница на потребление, за ползвана услуга по договора за номер[ЕИК];
4. Писмени становища, в които дружеството сочи, че на 19. 03. 2023 г. в 18:53 ч. е ограничен достъпът до мобилни услуги с номера [ЕГН] и [ЕГН], поради превишен кредитен лимит;
5. Екранни снимки от системата на дружеството, от които е видно, че достъпът до мобилни с номера [ЕГН] и [ЕГН] е ограничен на 19. 03. 2023 г. в 18:53:27 ч. и е възобновен на 20. 03. 2023 г. в 11:08:30 ч.

Комисията е приела за установено, че в предлаганите от „Виваком България“ ЕАД общи условия за предоставяне на мобилни услуги е регламентирано право за оператора да ограничава и спира достъпа до услуги при надхвърлянето на финансовата граница на потребление, а именно: „Надхвърлянето на финансовата граница на потребление дава право на Виваком, но не задължава дружеството да ограничава и спира ползването на услугите от страна на потребителя. В частност, при превишаване на финансова граница на потребление Виваком може /но не се задължава/ да спре възможността на потребителя да осъществява изходящи повиквания, освен изходящите повиквания към услуги за спешни повиквания“. Административният орган е приел, че дружеството може да ограничава и спира ползването на услуги от страна на потребителя при превишаване на финансовата граница, но това негово право е приложимо единствено по отношение на договор, по който е надхвърлена финансовата граница на потребление.

От издадената на името на потребителя месечна фактура №[ЕГН]/22. 03. 2023 г. е видно, че на 19. 03. 2023 г. е начислено потребление в роуминг с номер [ЕГН] в размер на 159,03 лв. и нулево потребление по договора за номер 988885007. На датата, на която е натрупано въпросното потребление в роуминг /19. 03. 2023 г./, от оператора е ограничен достъпът до услуги с номера [ЕГН] и [ЕГН], които се ползват съгласно условията на два самостоятелни договора - Допълнително споразумение към Договор за електронни съобщителни услуги с вх. № 20220601105906-54177543 и Допълнително споразумение към Договор за електронни съобщителни услуги с вх. № 20220601105257-54177438.

Направен е извод от КЗП, че в конкретния случай са налице действия от страна на търговец към потребител, които са пряко свързани с ограничаване на достъпа до мобилни услуги с номер

09888885007, ползвани съгласно условията на Допълнително споразумение към Договор за електронни съобщителни услуги с вх. № 20220601105257-54177438. Тези действия са пряко свързани с доставката на услуги и представляват търговска практика по смисъла на § 13, т. 23 от Допълнителните разпоредби /ДР/ на Закона за защита на потребителите /ЗЗП/. Извършени са в противоречие на изискванията за добросъвестност и професионална компетентност по смисъла на § 13, т. 28 от ДР на ЗЗП, тъй като търговецът е преустановил достъпа до мобилни услуги по договор, по който не е допуснато от потребителя надхвърляне на максималната финансова граница на потребление в роуминг.

Прието е, че чрез описаните действия търговецът променя или е възможно да промени съществено поведението на потребителя, тъй като последният е поставен в ситуация да вземе неблагоприятно за него търговско решение - да внесе гаранционна сума, която да служи за обезпечение на плащанията, или да направи текущо плащане на всички използвани услуги по договорите му с оператора, за да му бъде възобновен достъпът до услугите по договор, по който не е допуснато надхвърляне на финансовата граница на потребление. Според административния орган дружеството е действало недобросъвестно и непрофесионално, ограничавайки правата на потребителя по договор, по който не е налице неизпълнение на задължение.

Комисията е направила извод, че дружеството „Виваком България“ ЕАД е осъществило състава на нелоялна търговска практика по смисъла на чл. 68г, ал. 1 от Закона за защита на потребителите, като е ограничило достъпа —до-мобилни услуги с номер [ЕГН], ползвани по договор, по който не е допуснато от страна на потребителя надхвърляне на финансовата граница на потребление.

Предвид това е издадена оспорената в настоящото производство Заповед № 67/ 24. 01. 2024 г. на Председателя на Комисията за защита на потребителите, с която на дружеството на основание чл. 68л, ал. 1 във вр. с чл. 68в във вр. с чл. 68г, ал. 1 от Закона за защита на потребителите е забранено при упражняване на своята дейност за използва нелоялна търговска практика по смисъла на чл. 68г, ал. 1 от Закона за защита на потребителите, а именно: да ограничава достъпа до услуги по договори, по които не е допуснато от страна на потребителите надхвърляне на финансовата граница на потребителите.

При така установените факти, съдът приема от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима – подадена е от надлежна страна в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК. Разгледана по същество, жалбата е неоснователна, поради съображения:

Процесната заповед е издадена от компетентен административен орган в съответствие с предоставените му правомощия по чл. 68л, ал. 1 от ЗЗП, както и в предписаната от закона форма. Видно от нейното съдържание, изчерпателно са посочени както правните, така и фактическите основания за издаването ѝ, в съответствие с изискването на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК, което е предпоставка за правилното упражняване на съдебния контрол за законосъобразност и осигуряване възможност на жалбоподателя да организира адекватно защита си.

При постановяване на административния акт не са допуснати нарушения на административно-производствените правила, които да бъдат определени като съществени и да мотивират неговата отмяна. Административното производство е образувано във връзка с депозирана жалба на потребител, като за изясняване на фактите от КЗП е извършена проверка, за което е съставена докладна записка. Дружеството не е лишено от възможността да участва в административното производство, да представи своите доказателства и да се защити.

Липсва и нарушение на чл. 35 от АПК, тъй като при издаването на административния акт са

изяснени фактите и обстоятелствата от значение за случая, като са обсъдени и възраженията на дружеството по представеното от него становище, както и депозираните от него доказателства.

Настоящият съдебен състав приема, че оспорената заповед е съответна и на целта на закона, формулирана в чл. 68б, ал. 1 от ЗЗП – осигуряване на защита на потребителите срещу нелоялни търговски практики преди, по време на и след отправяне на предложение от търговец до потребител и/или сключване на договор за продажба на стоки или предоставяне на услуги.

Административният орган правилно е приложил и материалния закон – чл. 68в във вр. с чл. 68г, ал. 1 от ЗЗП. С императивната норма на чл. 68в от ЗЗП е въведена изрична забрана за осъществяване на нелоялни търговски практики, като в ал. 1 на чл. 68г от ЗЗП е установено, че търговска практика от страна на търговец към потребител е нелоялна, ако противоречи на изискването за добросъвестност и професионална компетентност и ако променя или е възможно да промени съществено икономическото поведение на средния потребител, когото засяга или към когото е насочена, или на средния член от групата потребители, когато търговската практика е насочена към определена група потребители.

Легалното определение на понятието „търговска практика” се съдържа в § 13, т. 23 от ДР на ЗЗП, съгласно която норма това е всяко действие, бездействие, поведение, търговска инициатива или търговско съобщение, включително реклама и маркетинг, от страна на търговец към потребител, което е пряко свързано с насърчаването, продажбата или доставката на стока или предоставянето на услуга на потребителите.

В конкретния случай дружеството не оспорва факта, че е ограничило достъпа до услуги по два отделни договора, въпреки че месечният лимит е надхвърлен само по отношение на един от мобилните номера - [ЕГН]. Безспорно е установено в конкретния случай, че по отношение на договора за номер [ЕГН], за който е сключен отделен договор за потребление, не е надхвърлена максималната финансова граница за потребление в роуминг.

Ето защо, законосъобразен е изводът на административния орган, че в конкретния случай е налице нелоялна търговска практика по чл. 68г, ал. 1 от ЗЗП.

Правилно административният орган е приел, че чрез описаните действия търговецът променя или е възможно да промени съществено поведението на потребителя, тъй като последният е поставен в ситуация да вземе неблагоприятно за него търговско решение - да внесе гаранционна сума, която да служи за обезпечение на плащанията, или да направи текущо плащане на всички използвани услуги по договорите му с оператора, за да му бъде възобновен достъпът до услугите по договор, по който не е допуснато надхвърляне на финансовата граница на потребление.

Неоснователно е твърдението на оспорващото лице, че след като потребителят е избрал потреблението от двата договора да бъде включено в една фактура, то тогава финансовият лимит е относим и към двата договора.

Необходимо е да се посочи, че по всеки от двата договора са налице отделни права и задължения за страните, поради което неизпълнението на един от тях не следва да има за последица санкция и по отношение на другия договор, след като няма нарушение по същия. Обстоятелство, че заплащането на потреблението по отношение на отделните мобилни номера по тези два договора е в една фактура, също не променя този извод. Фактурата е официален първичен счетоводен документ, издаден от продавач на купувач, който удостоверява продажбата на стоки или услуги и изисква плащане за тях. Чрез нея не се изменят създадените вече договорни отношения между страните. Поради това не може да се приеме, че издаването на фактура във връзка с плащанията по два отделни договора е основание да бъдат обединени и задълженията по договорите. Мобилният оператор е следвало да осигури, въпреки фактурирането на услугите заедно, разграничаването на изпълнението или неизпълнението на всеки договор поотделно.

Дори да се приеме, че съвместното фактуриране на две отделни потребления има за последица ограничаване на правата на достъп до всички услуги при неизпълнение дори само на един от договорите, то по делото не се установи потребителят да е уведомен за такава последица, за да може да вземе самостоятелно и информирано решение дали услугите по двата договора да бъдат фактурирани заедно или поотделно.

Горните аргументи мотивират съда да приеме, че оспорената заповед е законосъобразна, поради което жалбата следва да бъде отхвърлена.

Предвид изхода на делото следва да бъде уважено своевременно направеното от страна на ответника искане за юрисконсултско възнаграждение. Последното съдът определя на 100 /сто/ лева, съгласно чл. 78, ал. 8 от ГПК във връзка с чл. 37, ал.1 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Поради изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК Административен съд – София град, Второ отделение, 53 състав

Р Е Ш И:

ОТХЪРЛЯ жалбата „Виваком България“ ЕАД срещу Заповед № 67/ 24. 01. 2024 г. на Председателя на Комисията за защита на потребителите.

ОСЪЖДА „Виваком България“ ЕАД да заплати на Комисията за защита на потребителите сумата от 100 /сто/ лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

ПРЕПИСИ от решението да се изпратят на страните.

Съдия: